

‘Aanvullend onderzoek Huismus en vleermuizen Nieuw Buinen’

Auteur: [REDACTED]
Datum: 1 oktober 2013
Status: concept
Projectcode: 13-206

1) Inleiding

In opdracht van Rho adviseurs heeft EcoGroen Advies een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is noodzakelijk in verband met de voorgenomen herstructurering van enkele woonblokken rond de Linnaeuslaan en de Chrysantstraat in Nieuw Buinen.

Uit een in 2012 door Bureau FaunaX uitgevoerde quickscan¹ is gebleken dat in de te slopen bebouwing potenties zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen en broedplaatsen van Huismus. Doel van het aanvullend onderzoek is vaststellen of en zo ja, waar zich vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en broedlocaties van de jaar rond beschermde Huismus bevinden in de te slopen bebouwing. Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit aanvullend onderzoek.

2) Situatie

Het plangebied ligt in het stedelijk gebied van Nieuw Buinen en betreft veertien woonblokken (zie bijlage 1) rond de Linnaeuslaan en de Chrysantstraat. In verband met herstructurering worden deze woonblokken (deels) gesloopt en worden mogelijk enkele bomen gekapt.

3) Beschermingsstatus**Vleermuizen**

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Europese Habitatrichtlijn Bijlage IV en de Flora- en faunawet. In de praktijk houdt deze beschermingsstatus in dat verblijfplaatsen van vleermuizen en andere belangrijke onderdelen van het leefgebied niet verstoord of vernietigd mogen worden. In de Flora- en faunawet zijn zogenaamde ‘vaste verblijfplaatsen’ – zoals kraamkolonies, paarverblijven en winterverblijven – het zwaarst beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn – ook als deze tijdelijk niet bewoond zijn – het gehele jaar beschermd.

Broedvogels

Alle broedvogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd. Van een aantal broedvogels zijn de nestplaatsen echter jaar rond beschermd. Dit betreffen in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaar rond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

¹ Bureau FaunaX (2012). Ecologische beoordeling Herstructurering Linnaeuslaan Nieuw Buinen. Rapport 1230, Gorredijk.

4) Onderzoeksmethode

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol en de vleermuissoortenstandaards (zie ook kader 1). Hierin is beschreven waaraan een vleermuisonderzoek (minimaal) moet voldoen om het gebruik van een verblijfplaats door vleermuizen vast te kunnen stellen. In deze situatie zijn vier nachtelijke bezoeken noodzakelijk. Voor verblijfplaatsen van vleermuizen gaat het om twee nachtelijke bezoeken in de periode juni - half juli gericht op kraamkolonies/zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de periode half augustus - september gericht op baltslocaties/paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen.

De nachtelijke bezoeken zijn uitgevoerd op 25 juni, 9 juli, 28 augustus en 19 september 2013.

Bij het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector. Met een batdetector zijn vrijwel alle vleermuissoorten op naam te brengen. Alle bezoeken zijn uitgevoerd door twee personen bij gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en $> 10^{\circ}\text{C}$). Alle onderzoeken hebben plaatsgevonden rond de schemering, waarbij uit-/invliegende en langs vliegende exemplaren zijn vastgesteld.

Kader 1: Toelichting vleermuisprotocol en soortenstandaards

Vleermuisprotocol

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is regelmatig complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakbureau van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Dienst Landelijk Gebied (Ministerie van EZ) en de Zoogdierverseniging. Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht.

Soortenstandaards

Voor 23 (in de Flora- en faunawet) strikt beschermde soorten is door het voormalige Ministerie van EL&I en het huidige ministerie van EZ een soortenstandaard opgesteld. In deze soortenstandaards staat ecologische informatie over de betreffende soort en zijn leefomgeving. Verder zijn de wettelijke regels en hun toepassingen opgenomen en wordt de wijze van onderzoek en de te nemen mitigerende maatregelen bij veel voorkomende activiteiten beschreven. Bij de beoordeling van ontheffingaanvragen kan de toetsende instantie (Dienst Regelingen) deze soortenstandaards als uitgangspunt nemen.

Huismus

Ook het onderzoek naar Huismus is uitgevoerd conform de geldende soortenstandaard van deze soort. Normaliter dienen voor deze soort twee bezoeken plaats te vinden in de periode 1 april- 15 mei met een tussenperiode van 10 dagen. Omdat dit niet meer mogelijk was, is één bezoek op 15 mei 2013 en één bezoek kort na 15 mei (op 22 mei 2013) uitgevoerd. Dit is hier vanwege de late start van het broedseizoen (koud voorjaar 2013) overigens wel te verantwoorden. Half mei 2013 waren op (nagenoeg) alle plekken nog jongen op de nesten aanwezig die goed waren op te sporen, doordat oudervogels met voedsel onder de dakpannen verdwenen en jongen vervolgens luidkeels bedelden om voedsel. Tijdens de veldbezoeken is het aantal broedgevallen vastgesteld. Tijdens de bezoeken voor vleermuizen zijn aanvullende waarnemingen van Huismus genoteerd.

5) Resultaten

Vleermuizen

Tijdens de nachtelijke bezoeken zijn twee baltsterritoria vastgesteld van Gewone dwergvleermuis (zie bijlage 1 voor de betreffende locaties). Naar verwachting is op één locatie ook een paarverblijfplaats aanwezig in het plangebied. Het gaat om de zijgevel van de Chrysantstraat nr. 109, waar tijdens het nachtelijke bezoek op 19 september 2013 een zeer waarschijnlijke uitvlieger is vastgesteld (zie bijlage 1). Naar verwachting wordt de betreffende plek als zomer-, paar- en winterverblijfplaats gebruikt door één of enkele Gewone dwergvleermuizen.

Andere verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis zoals kraamverblijven of verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten zijn niet aangetroffen. Verder zijn tijdens de veldbezoeken meerdere

foeragerende Gewone dwergvleermuizen (maximaal 4 in het gehele plangebied) en is eenmalig een langsvliegende Laatvlieger waargenomen.

Huismus

Verspreid in zes van de te slopen woonblokken zijn in totaal 20 broedparen van Huismus vastgesteld (zie bijlage 1 voor de betreffende locaties). In de overige acht woonblokken ontbreekt Huismus. Alle broedparen zijn vastgesteld onder de dakpannen.

6) Conclusies en vervolgstappen

Als gevolg van de beoogde sloopplannen, gaat één paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en gaan 20 broedplaatsen van Huismus verloren.

Beide typeverblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd in de Flora- en faunawet. Het verwijderen van een dergelijke verblijfplaats geldt als een overtreding van de Flora- en faunawet en is alleen onder voorwaarden mogelijk. Overtreding van de verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet is alleen mogelijk als mitigerende maatregelen worden genomen en ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een activiteitenplan waarin instructies worden beschreven voor het zorgvuldig slopen van het gebouw, advies voor het plaatsen van tijdelijke vleermuis- en huismusverblijven in de omgeving en het aanbrengen en/of inmetelen van vervangende verblijfplaatsen in de nieuwbouw. Uitgangspunt hierbij is dat de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied gegarandeerd is, zowel tijdens als na de werkzaamheden.

Op onderstaande luchtfoto (google earth) is middels gele lijnen de te slopen bebouwing weergegeven. Op de uitsneden zijn de woonblokken weergegeven waarin de broedparen van Huismus zijn aangetroffen. De locaties van de broedparen zijn middels een rode stip globaal weergegeven. De groene stip betreft de locatie van de paarverblijfsplaats van Gewone dwergvleermuis en de groene foerageercirkels de baltterritoria.

